

mihael

KAPELANIJA SV. MIHAELA ARKANDELA MUP - SJEDIŠTE I RAVNATELJSTVO POLICIJE

DVADESET I TREĆA NEDJELJA KROZ GODINU

AKO TE POSLUŠA,
STEKAO SI BRATA.

RUJAN

Ned. 10.

DVADESET I TREĆA
NEDJELJA KROZ GODINUNikola Tolentinski, Sebastijan,
Izabela

Pon. 11. Hijacint, Feliks, Bonaventura

Uto. 12. **Presveto Ime Marijino**, Marija
Dubravko

Sri. 13. Ivan Zlatousti, Zlatko, Ljubo

Čet. 14. UZVIŠENJE SVETOGA KRIŽA,
Višeslav, SlavkoPet. 5. **Bl. Dj. Marija Žalosna**,
Dolores, Tugomil

Sub. 16. Kornelije i Ciprijan, Eufemija

Naslovnica:

Slika preuzeta s:

<https://combonianos.org.br>

MEDITACIJA

Svjedočenje za Gospodina 3

SLUŽBA RIJEČI

XXI. NEDJELJA KROZ GODINU

ČITANJA

Ako te poslušaj, stekao si brata. 4

HOMILIJA

Bratska opomena i
zajednička molitva 8

KATEHEZA

(Ne)moć šutnje 10

Blagdan Uzvišenja svetog Križa 12

Mali vjeronaučni leksikon 15

SPOMENDAN

Presveto Ime Marijino
Gospa Žalosna 16

NAŠI POKOJNI 18

PRIČA

Kap u oceanu 20

mihael

27/2023.

Listić Policijske kapelanije sv. Mihaela Arkandela MUP - sjedište i Ravnateljstvo policije,
Godište XVII. (2023.), broj 27 (578); dvadeset i treća nedjelja kroz godinu, 10. rujne 2023.

Kontakt:

vlč. **Željko Rakošec**, policijski kapelan, tel.: 22 712, 85 682; e-mail: zrakosec@mup.hrVinko Bakula, pomoćnik kapelana, tel.: 22 715, 82 805, e-mail: vbakula@mup.hr

Svjedočenje za Gospodina

U Prvom čitanju Bog postavlja Ezekielu kao stražara za svoj narod i dodaje prijetnju. Ako Ezekiel ne upozori grešnike da se poprave, Bog će ga smatrati odgovornim za njihovu sudbinu.

Govori li Bog ovo samo Ezekielu? Ili to govori i svima nama? Sveti Augustin, Toma Akvinski, Franjo Asiški i mnogi drugi kršćanski velikani smatrali su da je Božja zapovijed Ezekielu upućena i svakom vjerniku. Dužnost je svakog kršćanina paziti na svakog čovjeka onako kako je Bog rekao Ezekielu.

No, ta se ideja može činiti užasnom. Zar bi kršćanin doista trebao biti zabadalo koje neprestano svima oko sebe prebacuje njihove grijeh?

A što je s evanđeoskom porukom da ne gledamo trun u oku brata svoga kad u oku svome brvna ne vidimo?

Ipak, riječi upozorenja nisu jedini način brige za bližnje i borbe protiv grijeha. Postoji više načina na koje možemo drugima svjedočiti za Gospodina. Život sam može pričati priču. Ako se usredotočimo na ljubav i služenje Gospodinu, naš će život za nas govoriti. Franjo Asiški ovaj odlomak iz Ezekielu tumači na sljedeći način:

„Ako su ove Božje riječi Ezekielu zapravo zapovijed upućena svakom čovjeku, onda bih rekao da to znači da bi Božji sluga trebao toliko gorjeti životom i svetošću da svjetlo njegova primjera i jezik njegova ponašanja sami kore svako zlo.“

Ne moramo koristiti riječi da bismo svjedočili Gospodinovu dobrotu i svetost njegovih riječi. Za nas mogu govoriti naši životi.

Dakle, kršćanin se, baš kao što to nalaže evanđeoska zapovijed, može i treba usredotočiti na vađenje brvna iz vlastitog oka. Ako to doista i učini, tada će dužnost svjedočenja drugima, kako ju je Bog objavio Ezekielu, biti doista lijepo ispunjena.

Prvo čitanje: Ez 33, 7-9

Ako bezbožnika ne opomeneš, krv njegovu tražit ću iz tvoje ruke.

Čitanje Knjige proroka Ezekiel

Ovo govori Gospodin:

„Tebe sam, sine čovječji, postavio za stražara domu Izraelovu: kad čuješ riječ iz mojih usta, opomeni ih u moje ime.

Reknem li bezbožniku: 'Bezbožniče, umrijet ćeš!' – a ti ne progovoriš i ne opomeneš bezbožnika da se vrati od svojega zloga puta, bezbožnik će umrijeti zbog svojega grijeha, ali krv njegovu tražit ću iz tvoje ruke. Ali ako bezbožnika opomeneš da se vrati od svojega zloga puta, a on se ne vrati sa svojega puta on će umrijeti zbog svojega grijeha, a ti si spasio život svoj.«

Riječ Gospodnja.

Mjesec dana nakon pada Jeruzalema visoki kraljevski službenik Nebuzaradan razara jeruzalemski Hram i sam grad s njegovim zidinama, a elitu naroda odvodi u progonstvo. Judejskomu kralju Sidkiji svi su sinovi poklani pred njegovim očima, a samomu su kralju potom iskopane oči, kako bi taj stravičan prizor bio zadnje što je vidio.

U takvom razdoblju propasti i očaja Gospodin ponovno progovara proroku Ezekielu, a njegove su riječi namijenjene čitavomu narodu.

Današnji odlomak dolazi iz poglavlja u kojem Ezekiel postavlja odgovornosti proroka kako ih on predviđa nakon obnove iz progonstva.

Jedna od slika te uloge je slika stražara, lika poznatog u obrambenom sustavu Palestine. Na brdima su bili postavljeni stražari koji su upozoravali na približavanje stranog osvajača. U današnjem čitanju ta slika ili uloga stražara primjenjuje se na prorokovu ulogu u životu izabranog naroda. Za Ezekiel je karakteristično da prorokovu ulogu shvaća kao brigu za pojedince. To je bila posljedica uništenja naroda kao korporativnog entiteta u vrijeme progonstva. Od sada prorok se ne obraća ukupnoj narodnoj zajednici, sve što može učiniti jest razgovarati s pojedincem.

Ako prorok ne uspije upozoriti, to je njegova vlastita odgovornost. Ako pokuša, a pojedinac odbije poslušati, to nije više prorokova krivnja. On je ispunio svoju zadaću.

Ezekielova slika proroka kao stražara odabrana je uz današnje evanđelje koje govori o zajedničkoj brizi za zajednicu vjernika.

Priredio V. B.

Otpjevni psalam: Ps 95, 1-2.6-9

O da danas glas Gospodnji poslušate, ne budite srca tvrda!

Dođite, kličimo Gospodinu,
uzvikujmo Hridi, Spasitelju svome!
Pred lice mu stupimo s hvalama,
kličimo mu u pjesmama!

Dođite, prignimo koljena i padnimo nice,
poklonimo se Gospodinu koji nas stvorio!
Jer on je Bog naš, a mi narod paše njegove,
ovce što on ih čuva.

O da danas glas mu poslušate:
„Ne budite srca tvrda kao u Meribi,
kao u dan Mase u pustinji
gdje me iskušavahu očevi vaši,
iskušavahu me premda vidješe djela moja.«

Psalam „Venite“ („Dođite“) sastavljen je od dva dijela. Prvi je poziv na štovanje, drugi upozorenje zbog zanemarivanja Božje riječi.

Upravo taj drugi dio preuzeo je pisac Poslanice Hebrejima (Heb 3,7-4,13) i razložio kao posebno važan za njegovu crkvenu zajednicu. Pripadnici te crkvene zajednice zaostajali su umjesto da napreduju u kršćanskom životu upravo kao što se Izrael umorio u pustinji.

Pripjev, "O da danas glas Gospodnji poslušate, ne budite srca tvrda!" prikladan je nakon Ezekielove parabole o stražaru.

Drugo čitanje: Rim 13, 8-10

Ispunjenje Zakona jest ljubav.

Čitanje Poslanice sv. Pavla apostola Rimljanima

Braćo:

Nikomu ništa ne dugujete, osim da jedni druge ljubite. Jer tko drugoga ljubi, ispunio je Zakon. Uistinu: Ne čini preljuba! Ne ubij! Ne ukradi! Ne poželi! I ima li koja druga zapovijed, sažeta je u ovoj riječi: Ljubi svoga bližnjega kao sebe samoga. Ljubav bližnjemu zla ne čini. Punina dakle Zakona jest ljubav.

Riječ Gospodnja.

Kao što smo vidjeli prošle nedjelje, Poslanica Rimljanima poglavlja u poglavljima od 13 do 15 uglavnom se bavi etičkim poticajima. Ovdje Pavao predstavlja drugu ploču Dekaloga (Deset zapovijedi).

Odlomak iz Poslanice Rimljanima govori o »punini Zakona«, ili još bolje, o punom i savršenom izvršavanju Zakona. Pavao pokazuje kako sve starozavjetne zapovijedi, i pritom navodi neke od deset zapovijedi koje su smatrane srcem Zakona, mogu biti sažete u jednoj zapovijedi toga istoga Zakona: »Ljubi svoga bližnjega kao sebe samoga.« U kršćanstvu ta ljubav ne poznaje nacionalnih granica, nego je usmjerena na svaku ljudsku osobu. Ljubav tako ostaje temelj kršćanskoga života. Ona »bližnjemu zla ne nanosi« jer je »velikodušna, dobrotiva«, »ne zavidi«, »ne hvasta se, ne nadima se, nije nepristojna, ne traži svoje, nije razdražljiva, ne pamti zlo, ne raduje se nepravdi, a raduje se istini«. Takva ljubav isključuje svaku sebičnost i skučenost srca, a čovjeka vjernika otvara prema svima, bez ograničenja i predrasuda.

Kršćaninova nesebična ljubav sposobna je premostiti granice koje postoje među ljudima, pa onda i pomoći drugomu da bude bolja osoba. Druge osobe mijenjaju se ljubavlju, a ne suhim opomenama. Da, čak i opomena i upozorenje, ako su oplemenjeni stvarnom, djelatnom ljubavlju, mogu potaknuti osobu na promjenu. Preduvjet je tomu izgradnja odnosa povjerenja i dubokoga međusobnoga poštovanja.

Darko Tepert, <https://www.glas-koncila.hr/>

Evandjelje: Mt 18, 15-20

Ako te poslušā, stekao si brata.

Čitanje svetog Evandjelja po Mateju

U ono vrijeme: Reče Isus svojim učenicima:

„Pogriješi li tvoj brat, idi i pokaraj ga nasamo. Ako te poslušā, stekao si brata. Ne poslušā li te, uzmi sa sobom još jednoga ili dvojicu, neka na iskazu dvojice ili trojice svjedoka počiva svaka tvrdnja. Ako ni njih ne poslušā, reci Crkvi. Ako pak ni Crkve ne poslušā, neka ti bude kao poganin i carinik.

Zaista, kažem vam, što god svežete na zemlji, bit će svezano na nebu; i što god odriješite na zemlji, bit će odriješeno na nebu.

Nadalje, kažem vam, ako dvojica od vas na zemlji jednostužno zaištu što mu drago, dat će im Otac moj, koji je na nebesima. Jer gdje su dvojica ili trojica sabrana u moje ime, tu sam i ja među njima.«

Riječ Gospodnja

Evandeoski odlomak bavi se međusobnim popravljanjem u kršćanskoj zajednici, a smješten je unutar posebnoga Isusova govora o Crkvi. Nakon prispodobe o izgubljenoj ovci prirodno slijedi govor o popravljaju braće, to jest o vraćanju na pravi put onih koji su zalutali. Ovdje valja voditi računa da nije riječ samo o pogrješki koja je napravljena protiv onoga koji kori ili ispravlja brata. O tome će biti riječ u kasnijim redcima, kad Petar pita što učiniti s bratom ako se »ogriješi o mene«. Ovdje je govor o velikoj i javnoj pogrješki koju kršćanin čini, a svi su drugi tada dužni opomenuti ga. Isus pritom izlaže ispravan način i redoslijed popravljaja grješnika.

Iz Isusovih se riječi iščitava i koja motivacija mora voditi svakoga tko želi ispraviti svoga brata. To ne smije biti dokazivanje tko ima pravo, a pogotovo ne želja da se nekoga ponizi ili posrami. Jedina vodilja smije biti ljubav. Tek će tada onaj koji kori i ispravlja drugoga vjernika na kraju moći reći da je »stekao brata«. U službi ispravljanja i pomirenja posebna je uloga crkvene zajednice jer njoj Isus predaje vlast »vezanja i odrješivanja«. Ta dva izraza potječu iz rabinskoga stegovnoga postupka, a odnose se na izopćenje i vraćanje u zajednicu. Tko je »svezan«, osuđen je i zabranjeno mu je sudjelovanje u zajedničkim činima, a tko je »odriješeno«, oslobođen je prethodne zabrane i vraćen je u zajedništvo. Kod Isusa je jasno da on promatra Crkvu kao Božji narod, svetu zajednicu, te njoj, a posebice izabranim predvodnicima, daje vlast pomirenja. Završni redci toga odlomka stavljaju ispravljanje grješnika u usku vezu s molitvom. Ona ista »dvojica ili trojica« svjedoka koji trebaju sudjelovati u popravljaju brata, pozvana su i na jednostužnu molitvu u prisutnosti Isusovoj.

Darko Tepert, <https://www.glas-koncila.hr/>

Bratska opomena i zajednička molitva

Jedna od prvih stvari koje smo učili na vjeronauku bila je riječ Crkva. Vjeroučitelji kroz razne faze našeg školovanja uvijek iznova naglašavaju da postoji crkva kao građevina i Crkva kao zajednica vjernika. U toj Crkvi - zajednici vjernika, imamo zajednički život i zajedničku molitvu. Zajednički život podrazumijeva promišljanje, djelovanje, održavanje crkve, usmjeravanje prema spasenju. Zajednička molitva pokretač je zajedničkog života. Ali što kada je zajednički život ugrožen zbog ponašanja nekog drugog? Može li u razjedinjenom odnosu biti zajedničke molitve? Treba li za osobu koja griješi samo moliti?

Tebe sam postavio za stražara

Život modernog kršćanina često sa sobom nosi teškoće na koje nema direktnog odgovora u Svetom pismu, ali uvijek postoje smjernice. Nigdje se u Svetom pismu ne spominje koliko vremena smijemo provesti ispred televizije, ali na više mjesta piše da

čovjek ne smije ni u čem pretjerivat i da mora koristiti svoj razum da bi odredio granicu. Isto tako Isus navodi da brata kad pogriješi treba opomenuti, ali ne i u vezi čega. I tu počinju naši problemi. Postoje ljudi koji kao samoprovani moralni autoriteti samo opominju, citirajući upravo ove retke. Postoji i druga krajnost, a to su osobe koje nikad ne opominju.

Ovi prvi griješe u tome što često s dobrom namjerom, ali i nedostatkom ljubavi stalno kritiziraju. Uvijek je to u javnosti. Pa onda navode kako svećenici ne žive kako bi trebali svećenici, kako biskupi ne nastupaju kako bi trebali pastiri, kako njihovi rođaci nisu pravi rođaci, roditelji nisu pravedni, djeca nisu odgovorna, bračni drugovi nisu vjerni itd. Kada ih se pita za rješenje onda kažu da ne znaju rješenje, ali znaju da ovo kako se radi nije ispravno. Ljudi ih najčešće ne vole, jer svakome je dosta njegove muke, a onda se nađe još netko tko ima potrebu staviti soli na ranu. Možemo se zapitati, je li Isus stalno kritizirao?

Drugi često imaju problem ogovaranja, a ponekad i klevetanja. Sve to proizlazi iz činjenice da svog brata, prijatelja, kolegu, nisu imali snage opomenuti kada je

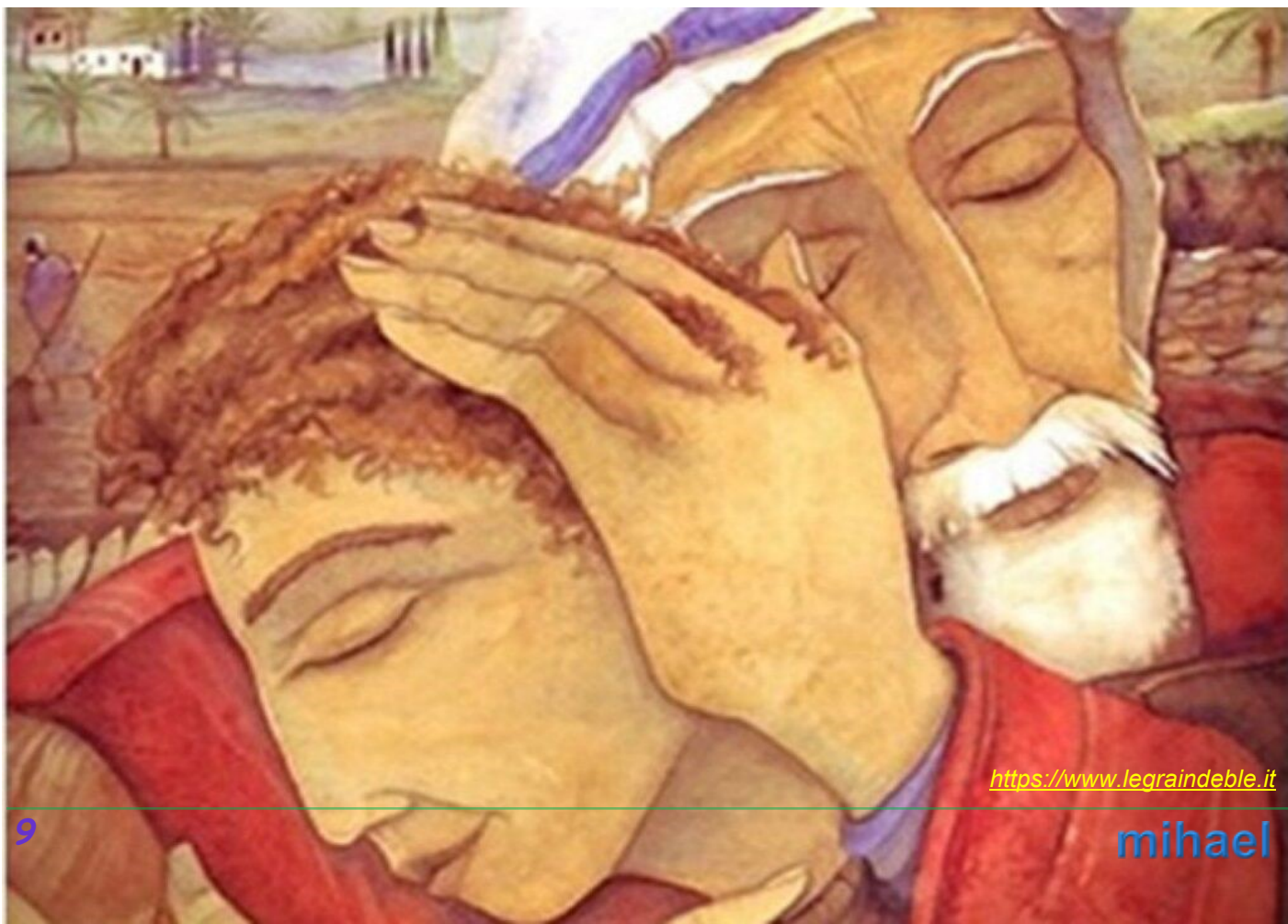
pogriješio. Lako se nađe opravdanje poput: „već sam mu to rekao«, „ma ne isplati se njemu ništa govorit«, „neću se petljat«, „nije to moj problem«, i si. Oni su poput Pilata koji pere ruke. Ljudi ih često vole, jer nikad ni s kim ne ulaze u direktni konflikt. Osim što ogovaraju, to čine iza leđa. Tko ne bi volio u svojoj blizini imati čovjeka koji ti nikad nema zamjerku, nego ti uvijek povlađuje. Možemo se zapitati, je li Isus šutio kada su ljudi grijeshili? Ali jedan i drugi put su pogrešni. Jedan i drugi svoj motiv imaju zbog osobnih slabosti i grijeha u pozadini.

Nekad se veselimo da nas ne poslušaju

Isus traži da budemo hrabri, ali i mudri. Opominjati brata, ali tek kada je skrenuo s puta spasenja i samo zbog spasenja. Kaže Isus da si onda stekao brata. Ali mi se bojimo da ćemo steći neprijatelja ako nekoga opomenemo i zato šuti-mo. Ima i zluradosti kad jedva čekamo da netko ne poslušša. Imamo izgovor da smo pokušali.

Kako onda doći nedjeljom na svetu misu i s bratom zajednički moliti, ako nisam poslušao Isusove riječi? Mogu li mu dati mir za vrijeme mise? Boli li me srce kada gledam brata koji živi u grijehu? Isus nam je rekao što učiniti ako naš brat pogriješi, a što ako smo mi taj brat koji grijeshi?

Služba riječi 265-11

<https://www.legraindeble.it>

(Ne)moć šutnje

Čovjek je biće dijaloga, biće riječi i izricanja onoga što misli, osjeća ili želi podijeliti s drugim(a). Upućenost čovjeka na riječ kao sredstvo razumijevanja i sporazumijevanja svoje korijene vuče od čovjekova nastanka. Riječ je ta koja se oblikovala, razvijala i mijenjala kroz povijest, ona je ljude spajala ili razdvajala, ovisno o kontekstu u kojem je dolazila i načinu na koji su je ljudi razumjeli.

Iz daleke prošlosti, i šutnje koja je obavlja u današnje vrijeme, postoji jedna Riječ koja je bila i ostat će neizmijerna vrijednost darovana čovjeku. Sveto Pismo nam donosi u Ivanovom Proslavu objavu Riječi: „ U početku bijaše Riječ, i Riječ bijaše kod Boga – Riječ bijaše Bog.“. (Iv 1,1) Riječ koja je promijenila svijet, koja je sve što je mislila da je vrijedno govora – rekla; i tada zašutjela, ostavljajući čovjeka zadivljena, uplašena ili nezainteresirana prema sadržaju svoga govora. Time je čovjeku darovala slobodu – želi li biti indiferentan

slušalac ili diferentan sugovornik. Za vjernika Božja šutnja u današnjem vremenu nije znak da Boga nema, da nema više o čemu govoriti ili da se umorio od čovjeka. Naprotiv, čovjek je taj koji je pozvan razmišljati o riječima Svetoga Pisma, on je taj koji je pozvan sebe odgajati prema toj Riječi i živjeti po njoj. Boga obično ne čujemo u vrevi svakodnevnoga života, niti mu se puno obraćamo ako nam sve u životu ide dobro. Prođu dani a da nam ne padne na pamet. A čovjek je pozvan razgovarati s Bogom. Najbolji način za susret i razgovor s Bogom daje molitva. Božja šutnja nas odgaja da najbolje čujemo ono što Bog hoće, a sprječava nas da sami odgovaramo. Zbog toga ovo malo razmatranje i nosi naslov „ moć i nemoć“ šutnje. Moć je oznaka časti i vlasti, ona čovjeku daje dostojansveno i uvaženo mjesto u društvu i zbog toga je mnogi žele. Nemoć je suprotnost tome, i mnogi je ne žele. Osjećaj nemoći umanjuje vrijednost i dostojanstvo čovjeka.

Nasuprot tome, moć šutnje odgaja u čovjeku vrline, daje mu vrijeme da u tišini sredi svoje misli i odredi svoje granice. Moć šutnje pomaže čovjeku da na najbolji način čuje svojega bližnjega, i u konačnici,

samoga Boga. Bog nije misao izvan nas, On je misao našega srca, izrečeni dio našega bića. Moramo misli ponovno vezati uz svoje srce, ušutjeti, da bismo iznova čuli Boga. To je pozitivna šutnja koja odgaja. Negativna šutnja prešućuje samoga Boga, jer postoje mnogi koji o njemu jednostavno šute – nijemi. Tako dolazimo do zaključka da moći šutjeti ne treba baš o svemu. Pozvani smo u-šutjeti pred Bogom, ali o njemu ne šutjeti.

Svijet je pun onih koji rado i puno pričaju. U njima prevladava „nemoć“ vladati vlastitim riječima korisno i potrebno. Od takvih nas često boli glava, i poslije bujice njihova govora, na kraju, kad ostanemo sami, ne ponese sa sobom ništa od svega rečenoga. Trošenje riječi nije osnovna svrha

samoj sebi. Riječi su dio nas i treba znati sačuvati njihovo bogatstvo u svojoj duši. Iako, u ovom negativnom kontekstu „nemoći“ šutnje, postoji i njen pozitivni kontekst. Ta pozitivnost ogleda se ponajbolje u onima koji svoju zadivljenost Bogom ne mogu prešutjeti nego je prenose usmeno i pismeno drugima. Oni su nemoćni pre-šutjeti Istinu.

Kršćani su pozvani odgajati sebe za poučan govor i pametnu šutnju. Šutnja je u svojoj tišini odgojila mnoge velike svece. Jedan od njih, sveti Augustin tako je davno napisao da;

„Ako šutiš – šuti iz ljubavi,
Ako govoriš – govori iz ljubavi ... „

<https://zupaduhavetoga-nustar.hr/>

Bratska opomena

U posljednje vrijeme opomena u našim zajednicama je prilično nepoznata. Očito je da smo izgubili pravo značenje zajednice i odgoja u zajednici. Čak ni u obitelji se više ne smije opominjati, kaže se „*što ću mu ja?*“. Kad treba opomenuti, mnogi prešute, a najčešće se u velikom krugu namjerno mimoiđu. Možda nam je stalo da se mimoiđemo, umjesto da se susretnemo. Ako se i mimoiđemo, u nama proradi inat pa kažemo: „*doći će on*“, „*reći ću ja njemu*“. Ovakav postupak nije opomena, ovdje je riječ o prkosu. Nedostaje nam razgovora „*u četiri oka*“. Umjesto da se sporovi rješavaju bratskim opomenama nastupa se negativnostima, lažima, izmišljotinama, a nerijetko i sudovima. Imajmo u vidu da sudovi preskaču sve instance koje nalaže Evanđelje.

Molimo se za zajednicu, pojedince u zajednici, molimo se za obitelj. Ne možemo sami ostvariti svoje kršćanstvo. Tamo gdje se zajednica moli, tu se napuknuta trska ne lomi nego liječi, tu se vatra koja tinja ne gasi nego se podržava da i dalje tinja, (usp. Mt 12,20).

A kako li se mi dobro osjećamo kada pored sebe vidimo *napuknutu trsku*; tada se vidi kako smo uspravni; i kako nas umiruje kada se ugasi *tinjajuća vatra* tada našu malu lampicu možemo prozvati svjetlom.

<https://zupa-krusevo.org>

Blagdan Uzvišenja svetog Križa

Blagdan Uzvišenja svetog Križa slavi se u spomen na tri povijesna događaja: otkriće Kristovoga križa 326. godine, njegovo prvo uzdizanje za javno štovanje 335. godine i ponovno vraćanje sv. Križa od Perzijanaca 628. godine. I danas se ovim blagdanom slavi bezgranični utjecaj Kristova Križa na sve stvoreno.

Milanskim ediktom, izdanim 313. godine, zajamčena je vjerska sloboda u cijelom Rimskom Carstvu. To je bio zajednički dogovor između rimskih careva Konstantina I. na zapadu i Licinija na istoku. Prije ovog edikta, kršćani su trpjeli velike progone koje je provodilo carstvo tijekom prethodna dva i pol stoljeća.

Nakon potpisivanja edikta, od 314. do 324. godine, Konstantin i Licinije bili su u neprekidnom sukobu. Napetost je eskalirala kada je Konstantin optužio Licinija da kuje urotu protiv njega. Godine 324. Konstantin je porazio Licinija u bitci i potom ga pogubio pod optužbom za urotu. Time je Konstantin postao jedini vladar Rimskog Carstva, uključujući i Jeruzalem, koji je prethodno bio pod Licinijevom upravom.

Godine 326. Konstantinova majka, sveta Helena, pobožna kršćanka, krenula je na hodočašće u Svetu zemlju. Željela je misija bila pronaći i obilježiti važna mjesta iz Kristova života na tim mjestima osnovati crkvene zajednice. Željela je u Jeruzalemu je pronaći Kristov križ i izgraditi crkvu na brda Kalvariji i mjestu Isusovog groba. Nakon što je identificirala brdo Kalvariju i praznu grobnicu, otkrila je tri odbačena i zakopana križa. Nakon istrage, lokalni biskup potvrdio je da su to križevi na kojima su umrli Isus i dvojica razbojnika. Budući da Helena nije znala koji je križ Kristov, željela je da na smrt bolesna žena dodirne sva tri. Žena je odmah ozdravila nakon što je dotakla jedan od njih, pokazujući da je to bio Istinski križ.

Nakon otkrića Kristovog križa, brda Kalvarije i Kristova groba, car Konstantin zapovijedio je izgradnju crkve koja će obuhvatiti ta mjesta i u kojoj će smjestiti Kristov križ. Crkva Svetog groba podignuta je i posvećena 13. rujna 335. godine. Prema legendi, sutradan je Kristov križ iznesen pred novosagrađenu crkvu kako bi mu se vjernici poklonili. Prvo pokazivanje, ili Uzvišenje Svetog Križa, bilo je vjerojatno 14. rujna 335.

Godine 614. Perzijanci su napali Jeruzalem i uzeli križ kao trofej. Perzijanci, u najvećoj mjeri sljedbenici stare religije zoroastrizma, nisu bili kršćani. Dopustiti da Sveti Križ ostane u njihovom posjedu smatralo se svetogrđem. Osam godina kasnije, 622., istočnorimski car Heraklije pokrenuo je vojne pohode kako bi ponovno zauzeo Jeruzalem i vratio Kristov križ. Godine 628. porazio je Perzijanca, a sljedeće je godine ušao u Jeruzalem s Kristovim križem i vratio ga u Crkvu Svetoga groba. Nakon toga svetkovina Uzvišenja vetoga Križa postala sveopća svetkovina u Crkvi, te se od tada slavi svake godine 14. rujna.

Iako danas obilježavamo ova tri povijesna događaja, u središtu slavlja nije samo drvo križa niti sveta mjesta na kojima je Isus umro i bio pokopan. Svoju pažnju i misli usmjeravamo na beskrajnu Božju ljubav u nesebičnoj i savršenoj žrtvi Sina Božjega i bezgranično milosrđe koje se po njoj izlilo na svijet. Sam križ okrutno sredstvo mučenja i smrti postao je simbol savršene Božje ljubavi koji upućuje na beskrajnu Božju moć da i najgore stvari iskoristi za najbolje ciljeve, da smrt donese život i da najveći čin okrutnosti preobliči u najveći čin milosrđa.

Kristov križ mora prožeti svakoga od nas, preobražavajući nas i čineći novima. To će se dogoditi otvorimo li se

beskrajnom Božjem milosrđu koje izvire iz Kristove nesebične žrtve. Dogodit će se kada dopustimo da svaka naša patnja, nepravda koju trpimo, križevi, poteškoće i najnepoželjniji vidovi našeg života sudjeluju u Kristovoj otkupiteljskoj snazi. To činimo prihvaćanjem Isusove zapovijedi da sudjelovanjem i sjedinjenjem s njim u njegovoj patnji i dopuštanjem da preko nas donosi obilje plodova. „Tko hoće za mnom, neka se odrekne samoga sebe, neka uzme svoj križ i neka me slijedi. Jer tko hoće život svoj spasiti, izgubit će ga, a tko izgubi život svoj poradi mene, naći će ga“ (Mt 16,24-25).

Dok obilježavamo Uzvišenje Kristova križa, prisjetimo se križeva koje nosimo svaki dan. Kad se suočimo s križevima, često tražimo izlaz, prepuštamo se samosažaljenju i ljutnji i očaju, da dopustimo Isusu da uđe među te križeve, preobrazi ih i upotrijebi na svoju slavu, naše dobro i dobro drugih. Križeve ne treba izbjegavati; moraju se preoblikovati. Patnja, premda može ostati, ona mora biti otkupljena patnja koja donosi tako plodove na način kako to samo Bog može dat.

Mali vjeronaučni leksikon

Nagrada

Nagrada, u religijama, materijalna ili duhovna dobra shvaćena kao posljedica određenih stavova, raspoloživosti ili čina. Može bit vremenita i vječna.

Nagrada je tipičnija za etičke (objavljene) religije (židovstvo, kršćanstvo, islam) nego za mistične (kozmičke) religije (hinduizam, budizam, daoizam).

U sve tri velike monoteističke religije raj je vječna nagrada vjerniku za pravu vjeru i dobro ponašanje. Pri tom se u židovstvu i islamu ona shvaća legalistički, u kršćanstvu etički i mistično (vječni život nezaslужiv dar).

Vremenita nagrada susreće se s problemom pravednikove patnje u svijetu te s problemom zla i providnosti.

Nakana

Nakana, latinski *intentio*, ono što usmjeruje volju da učini određeni čin i preko njega postigne određeni učinak. Jedan je od izvora moralnosti ljudskog čina pa se uzima u obzir u prosudbi valjanosti moralnog djelovanja, osobito u etičkom tipu religije, koja interiorizira moralna načela, pravila i propise.

U katoličkoj moralci nakana je cilj, motiv pa je subjektivna sastavnica ljudskog čina. Može biti u skladu s predmetom čina, ali može se od njega i razlikovati. Dobra nakana može poboljšati po sebi dobar čin, može dobrim učiniti objektivno indiferentan čin ili može učiniti manje zlim po sebi zao čin. Zla nakana može pogoršati po sebi zao čin, indiferentan čin učiniti zlim ili objektivno dobar čin učiniti manje dobrim ili zlim. Budući da cilj ne opravdava sredstvo, ono što je po sebi zlo ne može zbog dobre nakane postati dobrim.

Naklon

Naklon, latinski *inclinio*, u kršćanstvu, izraz štovanja koji se Bogu ili svecima iskazuje saginjanjem glave ili pregibanjem tijela. Osobito je važan u istočnoj liturgiji koja ne poznaje poklek (klanjanje).

Presveto Ime Marijino

12 rujna

Gospa Žalosna

15 rujna

Michelangelo, *Pieta*, <https://www.catholicnewsagency.com>

Presveto Ime Marijino

Slavimo blagdan Imena Marijina, dakle Bogorodičin imendan. Spominje se 1513. kao lokalni blagdan u španjolskoj biskupiji Cuenca. Papa Inocent XI. proširio ga je 1694. na cijelu Crkvu i to kao "dan pobjede", na spomen velike pobjede kršćanske vojske nad Turcima kod Beča, 1683. Dolazak Turaka pod Beč bio je ozbiljna prijetnja cijelom kršćanskom Zapadu. Pobjeda je ostvarena na današnji dan, 12. rujna 1683., nakon što su na bojište u posljednji trenutak, na Malu Gospu, pristigle poljske čete na čelu s kraljem Janom Sobieskim.

Nakon mise, na kojoj je ministrirao, pričesti i molitve krunice za sve vojnike, rano ujutro 12. rujna, Jan Sobieski stao je pred svoju vojsku i rekao: „Pouzdavajući se u sveto i nepobjedivo Ime Marijino hrabro naprijed!“ Poljaci, iako malobrojniji, takvom su snagom nahrupili na Turke da su oni preplašeni pobjegli glavom bez obzira. Kad je poljska pobjednička vojska u trijumfu umarširala u Beč, malo i veliko, građani i vojnici, nagnuli su u katedralu da zahvale zagovoru Majke Božje. Ta veličanstvena i spasonosna pobjeda bila je početak sloma velike turske sile.

Gospa Žalosna

Častimo Gospu Žalosnu ili Mariju od sedam žalosti (Mater dolorosa). Prisjećamo se sedam teških trenutaka Marijina života:

- Šimunovo proročanstvo u hramu da će joj „mač probosti dušu“,
- bijeg s djetetom Isusom u Egipat,
- traženje dječaka Isusa u hramu,
- susret s Isusom na križnom putu,
- boli dok su Isusa pribijali na križ,
- skidanje Isusa s križa („Pietà“),
- Isusov pogreb.

Umjetnici prikazuju Mariju u suzama, sa sedam mačeva koji joj probadaju srce ili sedam medaljona s prizorima sedam žalosti oko njezinog lika.

Pobožnost prema Gospinim žalostima ima svoj biblijski temelj u proroštvu starca Šimuna Mariji: „A tebi će samoj mač probosti dušu“ (Lk 2, 35). Te riječi navješćuju Kristovu muku, a budući da nitko s Isusom nije tako blizak kao njegova Majka, nikoga kao nju neće potresti njegova muka.

O Marijinim žalostima počeli su u XIII. stoljeću pobožno razmišljati naročito redovnici serviti i potom su nastale mnoge bratovštine Gospinih žalosti. Servitima je Sveta Stolica 1667. dopustila posebnu svetkovinu u čast Gospe od sedam žalosti, taj je blagdan 1735. preuzelo čitavo španjolsko kraljevstvo, a papa Pio VII. proširio ga je 1814. na cijelu Crkvu.

<https://www.velecasnisudac.com>

NAŠI POKOJNI

- DRAGAN BRDAR,**
PU primorsko - goranska, Topusko, 10. rujna 1991.
- MARIJAN MATEKOVIĆ,**
PU sisačko - moslavačka, Kostajnički Majur, 10. rujna 1991.
- MILAN FRKOVIĆ,**
PU ličko - senjska, Gospić, 10. rujna 1991.
- ŠIMO BOŠNJAKOVIĆ,**
PU brodsko - posavska, Čovac, 11. rujna 1991.
- DAMIR KLASNIĆ,**
MUP, Zagreb, 11. rujna 1992.
- VLADO ANDRIJEVIĆ,**
PU sisačko - moslavačka, Hrvatska Kostajnica, 12. rujna 1991.
- TOMICA BABIĆ,**
PU sisačko - moslavačka, Rosulje, 12. rujna 1991.
- TOMISLAV JERGOVIĆ,**
PU sisačko - moslavačka, Hrvatska Kostajnica, 12. rujna 1991.
- DRAŽEN KOSTRIĆ,**
PU istarska, Hrvatska Kostajnica, 12. rujna 1991.
- VITOMIR MARGETAN,**
PU bjelovarsko - bilogorska, nestao, Pakrac 12. rujna 1991.
- DANKO PAVIČIĆ,**
PU sisačko - moslavačka, Hrvatska Kostajnica, 12. rujna 1991.
- PERO PRPIĆ,**
PU sisačko - moslavačka, Nepoznato (Hrvatska Kostajnica), 12. rujna 1991.
- DRAŽEN VUJČIĆ,**
PU sisačko - moslavačka, Hrvatska Kostajnica, 12. rujna 1991.
- ŽELJKO BJELIĆ,**
PU zagrebačka, Hrvatska Kostajnica, 12. rujna 1991.
- DRAGO LENARTIĆ,**
PU zagrebačka, Hrvatska Kostajnica, 12. rujna 1991.

IVAN LEŠKOVIĆ,

PU zagrebačka, Hrv. Kostajnica, 12. rujna 1991.

ZDRAVKO MAJTA,

PU zagrebačka, Hrvatska Kostajnica, 12. rujna 1991.

BOŽAN MILOŠ,

PU zagrebačka, Hrvatska Kostajnica, 12. rujna 1991.

DRAŽEN PELEGRIN,

PU zagrebačka, Hrv. Kostajnica, 12. rujna 1991.

IVICA ŠNJARIĆ,

PU zagrebačka, Hrvatska Kostajnica, 12. rujna 1991.

STIPICA VUKADIN,

PU zagrebačka, Hrv. Kostajnica, 12. rujna 1991.

ĐURO ŽIVKO,

PU zagrebačka, Hrvatska Kostajnica, 12. rujna 1991.

DARKO TURKALJ,

PU varaždinska, Gospić, 12. rujna 1993.

DAVORIN BRIŠEVAC,

PU sisačko - moslavačka, Hrv. Kostajnica, 13. rujna 1991.

JOSIP JURČEVIĆ,

PU sisačko - moslavačka, Hrv. Kostajnica, 13. rujna 1991.

SLOBODAN LEŠKOVIĆ,

PU zagrebačka, Hrvatska kostajnica, 13. rujna 1992.

MIRKO KLEPAČ,

PU virovitičko - podravska, Čačinci, 14. rujna 1991.

DARKO LISAK,

PU zagrebačka, Petrinja, 14. rujna 1991.

KRUNO PINJUH,

PU osječko - baranjska, Josipovac, 14. rujna 1995.

GORAN FILAR

PU sisačko - moslavačka Kostajnički Majur 15. rujna 1991.

JOSIP FILAR

PU sisačko - moslavačka, Kostajnički Majur, 15. rujna 1991.

IVICA JELANČIĆ

PU brodsko - posavska Dragalić 15. rujna 1991.

NEDELJKO KLARIĆ

PU vukovarsko - srijemska, Vinkovci, 15. rujna 1991.

TOMO UZELAC

PU ličko - senjska, Gospić, 15. rujna 1991.

MIROSLAV VLAINIĆ

PU ličko - senjska, Gospić, 15. rujna 1991.

MLADEN KATIĆ

PU zadarska, Maslenica, 15 .rujna 1991.

IVAN SIROVEC

PU karlovačka poginuo 15. rujna 1992.

ANTUN ZAROŽINSKI

PU brodsko - posavska Velebit 15. rujna 1993.

ANTE ŠKOKO

PU splitsko - dalmatinska, Maljkovo, 16. rujna 1991.

BORIS MEDVED

PU sisačko - moslavačka, Petrinja, 16. rujna 1991.

DAMIR NAĐ

PU bjelovarsko - bilogorska, Doljani, 16. rujna 1991.

DARKO BAJTO

PU vukovarsko - srijemska, u službi, Zagreb, 16. rujna 1991.

DRAGUTIN KOVAČEVIĆ

PU sisačko - moslavačka, Doljani, 16. rujna 1991.

GORAN MAGDIĆ

PU virovitičko - podravska, Grubišno Polje, 16. rujna 1991.

GORAN KUVAČ

PU šibensko - kninska, Šibenik, 16. rujna 1991.

JOSIP KARAGIĆ

PU sisačko - moslavačka, Baćin, 16. rujna 1991.

JOSIP PLEŠA

PU bjelovarsko - bilogorska, Doljani, 16. rujna 1991.

MILAN SABLJAK

PU karlovačka, Josipdol, 16. rujna 1991.

MILENKO POLIMAC

PU šibensko - kninska, Šibenik, 16. rujna 1991.

NIKO BILOBRK

PU sisačko - moslavačka, Petrinja, 16. rujna 1991.

NIKOLA PAPAC

PU vukovarsko - srijemska, Vukovar, 16. rujna 1991.

NIKOLA KLARIĆ

PU šibensko - kninska, Šibenik, 16. rujna 1991.

PAVO FIČKOVIĆ

PU brodsko - posavska, Gređani, 16. rujna 1991.

STIPA MATOVIĆ

PU osječko - baranjska, Osijek, 16. rujna 1991.

ŠIMO BOŠNJAKOVIĆ

PU brodsko - posavska, Čovac, 16. rujna 1991.

TOMISLAV JURČEVIĆ

PU sisačko - moslavačka, Petrinja, 16. rujna 1991.

VLATKO BILOBRK

PU sisačko - moslavačka, Petrinja, 16. rujna 1991.

ŽELJKO ADŽIĆ

PU brodsko - posavska, Gređani, 16. rujna 1991.

DARINKO BRITVEC

PU zagrebačka, Petrinja, 16. rujna 1991.

DRAŽEN MUŽIĆ

PU zagrebačka, Petrinja, 16. rujna 1991.

IVICA ŽGELA

PU zagrebačka, Petrinja, 16. rujna 1991.

MARIO OREŠKOVIĆ

PU ličko - senjska, Luka Otočac, 16. rujna 1991.

POČIVALI U MIRU

Kap u oceanu

Jednom je novinar pokušao isprovocirati Majku Tereziju:

„Majko Terezijo, vi sada imate sedamdeset godina. Kada umrete, svijet će izgledati isto kao i prije vas. Nakon svega truda koji ste uložili što se promijenilo u svijetu?“

Bez imalo nestrpljenja i s osmijehom koji osvaja odgovorila mu je:

„Znate, nikada nisam htjela promijeniti svijet. Samo sam nastojala biti kapljica čiste vode u kojoj će se moći zrcaliti Božja ljubav. Čini li vam se to mala stvar?“

Kao što se često događalo, u prostoriji nastade tajac. Nitko se nije usudio ništa reći. Majka se Terezija iznova okrenu prema novinaru pa mu kaza:

„Zašto i vi ne pokušate biti kapljica čiste vode? Onda bi nas već bilo dvoje. Jeste li oženjeni?“

„Da, Majko Terezijo.“

„Kažite ovo i svojoj supruzi. Onda će nas već biti troje. Imate li djece?“

„Da, troje djece, Majko Terezijo.“

„Ispričajte to i svojoj djeci. Onda će nas već biti šestero.“

Ipak, pitanje je dobro: isplati li se napor što ga Misionarke ljubavi iz dana u dan ulažu ako nije moguće ukloniti bijedu? Majka je Terezija jednom dala odličan odgovor na ovo pitanje nadbiskupu Angelu Comastriju (kasnijemu papinu generalnom vikaru za državu Vatikan kojega je papa Benedikt XVI. 2007. godine imenovao kardinalom). Rekla je:

„Da, istina je. Ono što mi radimo samo je kap u oceanu. No bez našega rada ocean bi bio siromašniji za tu kap.“